

T.C.
UYU MAZLIK MAHKEMES

ESAS NO : 2021/313
KARAR NO : 2021/395
KARAR TR : 05/07/2021

ÖZET: 6698 sayılı Kanun uyarınca verilen idari para cezasının iptali istemiyle açılan davanın 5326 sayılı Kanun'un 3 ve 27/1. maddesi uyarınca ADL YARGI YER NDE çözümlenmesi gerekti i hk.

K A R A R

Davacı : M. Yazılım Medya Bili im Basım Yayıncılık Reklam ç ve Dı Tic. A. .
Vekili : Av. Ç.Ü.
Davalı : Ki isel Verileri Koruma Kurumu
Vekili : Av. Y. Ö.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Ki isel Verileri Koruma Kurumu Ki isel Verileri Koruma Kurulunun 03/03/2020 tarihli ve 2020/196 sayılı kararı ile, davacı ırkete ait internet sitesinin ana sayfasında 22/05/2018 tarihinde yayımlanan *Bir disiplin soru turmasıyla, denetmen yardımcısını memurlu a dü ürdüler* ba lıklı haberin altında yapılan yorumlarla ilgili olarak ilgili ki i Y.A.'e ait ki isel verinin Türkiye laç ve Tıbbi Cihaz Kurumuna aktarılmasına dair ba vurunun incelenmesi neticesinde, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Ek 24. maddesi uyarınca sa lık denetçilerinin görev ve yetkileri kapsamında, davacı ırkettten denetim için gerekli olan bütün bilgi ve belgelerin talep edilmesi ekinde gerçekte en ki isel veri i leme faaliyetinin, 6698 sayılı Ki isel Verilerin Korunması Kanunu'nun 5. maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinde yer alan "*kanunlarda açıkça öngörülme*" hükmü kapsamında oldu u, di er yandan davacının söz konusu verileri aktarmasının Kanun'un 5. maddesinin ikinci fıkrasının (ç) bendi hükmüne göre "*veri sorumlusunun hukuki yükümlülü ünü yerine getirebilmesi için zorunlu olması*" hükmü kapsamında oldu u, bu çerçevede söz konusu verilerin Kanun'un 8. maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendi uyarınca aktarıldı ı de erlendirilmekle birlikte, söz konusu aktarım ile soru turmanın konusu olmayan üçüncü ki ilerinin ki isel verilerinin de veri sorumlusu davacı tarafından aktarıldı ı dikkate alındı nda, soru turma konusu olmayan söz konusu ki isel verilerin aktarılmasının Kanun'un 4. maddesinin ikinci fıkrasının (ç) bendinde yer alan "*amaçla ba lantılı, sınırlı ve ölçülü olma*" ilkesine aykırı oldu u, bu itibarla Kanun'un 12. maddesinin birinci fıkrasında yer alan veri güvenli ine ili kin yükümlülükleri yerine getiremeyen veri sorumlusu davacı hakkında 18. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca 50.000 TL idari para cezası uygulanmasına;

2. T.C. Sa lık Bakanlı ı Türkiye laç ve Tıbbi Cihaz Kurumunun, söz konusu soru turma kapsamında davacı ırkettten ilgili habere yorum yapan kullanıcıların tamamının P adreslerini talep etmesi göz önüne alındı nda, denetim faaliyetlerinde 6698 sayılı Kanun'un 4. maddesinde yer alan genel ilkeler ba ta olmak üzere Kanun hükümlerine uyum hususunda azami dikkat ve özeni göstermesi, öte yandan, söz konusu soru turma kapsamında elde edilmi ve soru turma konusuyla ilgili olmayan üçüncü ki ilere ait ki isel verilerin Kanun'un 7. maddesinde yer alan hükümler çerçevesinde silinmesi veya yok edilmesi ve sonucundan Kurula bilgi verilmesi hususlarında talimatlandırılmasına karar verilmi tir.

3. Davacı vekili, kurul kararı ile uygulanan idari para cezasının iptali istemiyle adli yargı yerine ba vuruda bulunmu tur.

II. UYU MAZLI A L K NBA VURU SÜREC

A. Adli Yargıda

4. **Ankara 5. Sulh Ceza Hâkimli i 28/12/2020 tarihli ve D. . No. 2020/3184 sayılı kararı** ile, kurul kararında idari para cezası ile birlikte üçüncü ki ilere ait ki isel verilerin Kanun'un 7. maddesinde yer alan hükümler çerçevesinde silinmesi veya yok edilmesi ve sonucundan Kurula bilgi verilmesi kararının da bulundu u, bu kararın da iptalinin istendi ini belirterek, bu durumda 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 27/8. maddesine göre idari yaptırım kararının verildi i i lem kapsamında aynı ki i ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararın da verilm i olması nedeniyle yapılan ba vuru konusunda karar verme görevinin idari yargı yerine ait oldu u gerekçesiyle ba vurunun görev yönünden reddine karar vermi , verilen karar itiraz edilmeden kesinle mi tir.

5. Davacı vekili, bu kez, aynı istemle idari yargı yerinde dava açmı tır.

B. dari Yargıda

6. **Ankara 14. dare Mahkemesi 30/03/2021 tarihli ve E.2021/96 sayılı kararı** ile, 6698 sayılı Kanun uyarınca verilen idari para cezasına kar ı açılan davanın çözümünün, anılan Kanun'da idari yaptırım kararına kar ı kanun yolu gösterilmedi i, di er tedbir kararlarının Türkiye laç ve Tıbbi Cihaz Kurumu adına verildi i, 5326 sayılı Kanun'un 27/8. maddesinin uygulanma kabiliyeti bulunmadı ını belirterek, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu uyarınca adli yargı yerine ait oldu u gerekçesiyle, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için Uyu mazlık Mahkemesine ba vurulmasına ve davanın incelenmesinin Uyu mazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermi tir.

III. LG L HUKUK

7. 375 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin "*Müfetti , denetmen, denetçi, kontrolör, aktüer istihdamı*" ba lıklı Ek 24. maddesinin son fıkrası öyledir:

".....

Denetime tabi gerçek ve tüzel ki iler, denetim için gereken gizli dahi olsa bütün belge, defter ve bilgileri talep edildi i takdirde ibraz etmek, para ve para hükmündeki evrakı ve ayniyatı ilk talep halinde göstermek, sayılmasına ve incelemesine yardımcı olmak zorundadır. Müfetti , denetmen, denetçi, kontrolör ve aktüerler ile bunların yardımcı ve stajyerleri, görevleri sırasında tüm resmi daire, kurum, kurulu ve kamuya yararlı derneklerle, gerçek ve tüzel ki ilerden gerekli yardım, bilgi, evrak, kayıt ve belgeleri istemeye yetkili olup, kanuni bir engel olmadıkça bu iste in yerine getirilmesi zorunludur."

8. 6698 sayılı Ki isel Verilerin Korunması Kanunu'nun "*Amaç*" ba lıklı 1. maddesi öyledir:

" (1) Bu Kanunun amacı, ki isel verilerin i lenmesinde ba ta özel hayatın gizlili i olmak üzere ki ilerinin temel hak ve özgürlüklerini korumak ve ki isel verileri i leyen gerçek ve tüzel ki ilerinin yükümlülükleri ile uyacakları usul ve esasları düzenlemektir."

9. "Kapsam" ba lıklı 2. maddesi öyledir:

" (1) Bu Kanun hükümleri, ki isel verileri i lenen gerçek ki iler ile bu verileri tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla i leyen gerçek ve tüzel ki iler hakkında uygulanır."

10. "Genel ilkeler" ba lıklı 4. maddesi öyledir:

" (1) Ki isel veriler, ancak bu Kanunda ve di er kanunlarda öngörülen usul ve esaslara uygun olarak i lenebilir.

(2) Ki isel verilerin i lenmesinde a a ıdaki ilkelere uyulması zorunludur:

a) Hukuka ve dürüstlük kurallarına uygun olma.

b) Do ru ve gerekti inde güncel olma.

c) Belirli, açık ve me ru amaçlar için i lenme.

ç) lendikleri amaçla ba lantılı, sınırlı ve ölçülü olma.

d) lgili mevzuatta öngörülen veya i lendikleri amaç için gerekli olan süre kadar muhafaza edilme."

11. "Ki isel verilerin i lenme artları" ba lıklı 5. maddesi öyledir:

" (1) Ki isel veriler ilgili ki inin açık rızası olmaksızın i lenemez.

(2) A a ıdaki artlardan birinin varlı ı hâlinde, ilgili ki inin açık rızası aranmaksızın ki isel verilerinin i lenmesi mümkündür:

a) Kanunlarda açıkça öngörülmesi.

b) Fiili imkânsızlık nedeniyle rızasını açıklayamayacak durumda bulunan veya rızasına hukuki geçerlilik tanınmayan ki inin kendisinin ya da bir ba kasının hayatı veya beden bütünlü ünün korunması için zorunlu olması.

c) Bir sözleşme kurulması veya ifasıyla do rudan do ruya ilgili olması kaydıyla, sözleşme taraflarına ait ki isel verilerin i lenmesinin gerekli olması.

ç) Veri sorumlusunun hukuki yükümlülü ünü yerine getirebilmesi için zorunlu olması.

d) lgili ki inin kendisi tarafından alenile tirilmi olması.

e) Bir hakkın tesisi, kullanılması veya korunması için veri i lemenin zorunlu olması.

f) lgili ki inin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemek kaydıyla, veri sorumlusunun me ru menfaatleri için veri i lenmesinin zorunlu olması."

12. "Ki isel verilerin silinmesi, yok edilmesi veya anonim hâle getirilmesi" ba lıklı 7. maddesi öyledir:

" (1) Bu Kanun ve ilgili di er kanun hükümlerine uygun olarak i lenmi olmasına ra men, i lenmesini gerektiren sebeplerin ortadan kalkması hâlinde ki isel veriler resen veya ilgili ki inin talebi üzerine veri sorumlusu tarafından silinir, yok edilir veya anonim hâle getirilir.

(2) Ki isel verilerin silinmesi, yok edilmesi veya anonim hâle getirilmesine ili kin di er kanunlarda yer alan hükümler saklıdır.

(3) Ki isel verilerin silinmesine, yok edilmesine veya anonim hâle getirilmesine ili kin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir."

13. "Ki isel verilerin aktarılması" ba lıklı 8. maddesi öyledir:

"(1) Ki isel veriler, ilgili ki inin açık rızası olmaksızın aktarılamaz.

(2) Ki isel veriler;

a) 5 inci maddenin ikinci fıkrasında,

b) Yeterli önlemler alınmak kaydıyla, 6 ncı maddenin üçüncü fıkrasında,

belirtilen artlardan birinin bulunması hâlinde, ilgili ki inin açık rızası aranmaksızın aktarılabilir.

(3) Ki isel verilerin aktarılmasına ili kin di er kanunlarda yer alan hükümler saklıdır."

14. "Veri güvenli ine ili kin yükümlülükler" ba lıklı 12.. maddesi öyledir:

"(1) Veri sorumlusu;

a) Ki isel verilerin hukuka aykırı olarak i lenmesini önlemek,

b) Ki isel verilere hukuka aykırı olarak eri lmesini önlemek,

c) Ki isel verilerin muhafazasını sa lamak,

amacıyla uygun güvenlik düzeyini temin etmeye yönelik gerekli her türlü teknik ve idari tedbirleri almak zorundadır.

(2) Veri sorumlusu, ki isel verilerin kendi adına ba ka bir gerçek veya tüzel ki i tarafından i lenmesi hâlinde, birinci fıkrada belirtilen tedbirlerin alınması hususunda bu ki ilerle birlikte mü tereken sorumludur.

(3) Veri sorumlusu, kendi kurum veya kurulu unda, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasını sa lamak amacıyla gerekli denetimleri yapmak veya yaptırmak zorundadır.

(4) Veri sorumluları ile veri i leyen ki iler, ö rendikleri ki isel verileri bu Kanun hükümlerine aykırı olarak ba kasına açıklayamaz ve i leme amacı dı nda kullanamazlar. Bu yükümlülük görevden ayrılmalarından sonra da devam eder.

(5) lenen ki isel verilerin kanuni olmayan yollarla ba kaları tarafından elde edilmesi hâlinde, veri sorumlusu bu durumu en kısa sürede ilgisine ve Kurula bildirir. Kurul, gerekmesi hâlinde bu durumu, kendi internet sitesinde ya da uygun görece i ba ka bir yöntemle ilan edebilir."

15. " ikâyet üzerine veya resen incelemenin usul ve esasları" ba lıklı 15. maddesinin ilgili fıkraları öyledir:

"(1) Kurul, ikâyet üzerine veya ihlal iddiasını ö renmesi durumunda resen, görev alanına giren konularda gerekli incelemeyi yapar.

.....

(5) ikâyet üzerine veya resen yapılan inceleme sonucunda, ihlalin varlı mın anla lması hâlinde Kurul, tespit etti i hukuka aykırılıkların veri sorumlusu tarafından giderilmesine karar vererek ilgililere tebli eder. Bu karar, tebli den itibaren gecikmeksizin ve en geç otuz gün içinde yerine getirilir.

....."

16. "Kabahatler" ba lıklı 18. maddesi öyledir:

"(1) Bu Kanunun;

a) 10 uncu maddesinde öngörülen aydınlatma yükümlülü ünü yerine getirmeyenler hakkında 5.000 Türk lirasından 100.000 Türk lirasına kadar,

b) 12 nci maddesinde öngörülen veri güvenli ine ili kin yükümlülükleri yerine getirmeyenler hakkında 15.000 Türk lirasından 1.000.000 Türk lirasına kadar,

c) 15 inci maddesi uyarınca Kurul tarafından verilen kararları yerine getirmeyenler hakkında 25.000 Türk lirasından 1.000.000 Türk lirasına kadar,

.....

idari para cezası verilir.

(2) Bu maddede öngörülen idari para cezaları veri sorumlusu olan gerçek ki iler ile özel hukuk tüzel ki ileri hakkında uygulanır.

(3) Birinci fıkrada sayılan eylemlerin kamu kurum ve kurulu ları ile kamu kurumu niteli indeki meslek kurulu ları bünyesinde i lenmesi hâlinde, Kurulun yapaca ı bildirim üzerine, ilgili kamu kurum ve kurulu unda görev yapan memurlar ve di er kamu görevlileri ile kamu kurumu niteli indeki meslek kurulu larında görev yapanlar hakkında disiplin hükümlerine göre i lem yapılır ve sonucu Kurula bildirilir."

17. 6698 sayılı Kanun'da idari para cezasına ve idari tedbirlere kar ı kanun yoluna ili kin bir düzenlemeye yer verilmemi tir.

18. Öte yandan, 30/03/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 3.maddesini de i tiren 06/12/2006 tarihli, 5560 sayılı Kanun'un 31. maddesi öyledir:

“ (1) Bu Kanunun;

a) dari yaptırım kararlarına kar ı kanun yoluna ili kin hükümleri, di er kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Di er genel hükümleri, idari para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında, uygulanır.”

19. Anılan Kanun'un birinci maddesi öyledir:

“Bu Kanunda; toplum düzenini, genel ahlâkı, genel sa lı ı, çevreyi ve ekonomik düzeni korumak amacıyla;

a) Kabahatlere ili kin genel ilkeler,

b) Kabahatler kar ılı nda uygulanabilecek olan idari yaptırımların türleri ve sonuçları,

c) Kabahatler dolayısıyla karar alma süreci,

d) dari yaptırımı ili kin kararlara kar ı kanun yolu,

e) dari yaptırım kararlarının yerine getirilmesine ili kin esaslar,

Belirlenmi ve çe itli kabahatler tanımlanmı tir.”

20. Kanun'un ikinci kısmında yer alan 32. ila 43. maddelerinde, Türk Ceza Kanunu kapsamı dı nda kalan çe itli kabahatler sayılarak, bu eylemlere yaptırımlar öngörölmü tür.

21. Aynı Kanun'un 2. maddesinde, *kabahat* deyiminden, kanunun kar ılı nda idari yaptırım uygulanmasını öngördü ü haksızlı ın anla ı laca ı; “*Kanunilik lkesi*” ba lıklı 4. maddesinin birinci fıkrasında; “*Hangi fiillerin kabahat olu turdu u, kanunda açıkça tanımlanabilece i gibi; kanunun kapsam ve ko ulları bakımından belirledi i çerçeve hükmün içeri i, idarenin genel ve düzenleyici i lemleriyle de doldurulabilir.*” hükmü, ikinci fıkrasında da “*Kabahat kar ılı ı olan yaptırımların türü, süresi ve miktarı, ancak kanunla belirlenebilir.*” hükmü yer almakta, böylece hangi fiillerin kabahat olu turdu unun kanunda açıkça tanımlanabilece i hususunun yanı sıra, idarenin de genel ve düzenleyici i lemleriyle tanımlama yapabilece inin belirtildi i, ayrıca i lenen bir kabahatin kar ılı ı olan yaptırımın türü, süresi, miktarının ancak kanun ile belirlenebilece inin de ifade edilmi oldu u; 16. maddesinde, kabahatler kar ılı nda uygulanacak olan idari yaptırımların *idari para cezası ve idari tedbirlerden* ibaret bulundu u; *idari tedbirlerin* de mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan di er tedbirler oldu u belirtilmi tir.

22. Kanun'un "Ba vuru yolu" ba lıklı 27. maddesinin birinci fıkrası öyledir:

" dari para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ili kin idari yaptırım kararına kar ı, kararın tebli i veya tefhimi tarihinden itibaren en geç on be gün içinde, sulh ceza mahkemesine ba vurulabilir. Bu süre içinde ba vurunun yapılmamı olması halinde idari yaptırım kararı kesinle ir."

IV. NCELEME VE GEREKÇE

A. İlk nceleme

23. Uyu mazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın ba kanlı ında, Üyeler ükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 05/07/2021 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, dare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre ba vuruda bulunulmu oldu u, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyu mazlık Mahkemesine gönderildi i ve usule ili kin herhangi bir noksanlık bulunmadı ı anla ıldı ından görev uyu mazlı ının esasının incelenmesine oy birli i ile karar verildi.

B. Esasın ncelenmesi

24. Raportör-Hâkim Gülten Fatma BÜYÜKEREN'in, davanın çözümünde adli yargının görevli oldu u yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Ba savcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil brahim Ç FTÇ ile Danı tay Savcısı Yakup BAL'ın adli yargının görevli oldu u yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra; gere i görü ülüp dü ünüldü:

25. Dava, 6698 sayılı Kanun uyarınca 03/03/2020 tarihli ve 2020/196 sayılı karar ile davacı adına verilen idari para cezasının iptali istemiyle açılmış tır.

26. Yukarıda izah edilen düzenlemelere göre; Kabahatler Kanunu'nun, idarî yaptırım kararlarına kar ı kanun yoluna ili kin hükümlerinin, di er kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanaca ı; di er kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayaca ı açıktır.

27. Görev kuralları kamu düzenine ili kin oldu undan, görev konusunda taraflar için bir müktesep hak do mayaca ı; bu nedenle, yeni bir kanunla kabul edilen görev kurallarının, geçmi e de etkili olaca ı, bilinen bir genel hukuk ilkesidir.

28. Davanın açıldı ı andaki kurallara göre görevli olan mahkeme, yeni bir kanun ile görevsiz hale gelmi ise, (davanın açıldı ı anda görevli olan ve fakat yeni kanuna göre görevsiz hale gelen) mahkemenin görevsizlik kararı vermesi gerekece i; ancak, yeni kanundaki görev kuralının, de i ikli in yürürlü e girmesinden sonra açılacak davalarda uygulanaca ına dair intikal hükümlerinin varlı ı halinde, mahkemece görevsizlik kararı verilemeyece i açıktır.

29. Di er taraftan, dava görevsiz mahkemede açılmış , bu sırada yapılan bir kanun de i ikli i ile görevsiz mahkeme o dava için görevli hale gelmi ise, mahkemenin davaya bakmaya devam etmesi gerekir.

30. ncelenen uyu mazlıkta, öngörülen idari para cezasının 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri oldu u, 6698 sayılı Kanun'da idari para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmedi i anlaşılmı tır. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la de i ik 3. maddesinde bu Kanun'un, idari yaptırım kararlarına kar ı kanun yoluna ili kin hükümlerinin, di er kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanaca ı belirtildi inden, dava konusu idari para cezasına kar ı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanun'un 27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca adli yargı yerinin görevli oldu u sonucuna varılmı tır.

31. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Ankara 14. dare Mahkemesince yapılan ba vurunun kabulü ile, Ankara 5. Sulh Ceza Hâkimli ince verilen 28/12/2020 tarihli ve D. . No. 2020/3184 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmi tir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADL YARGININ GÖREVL OLDU UNA,

B. Ankara 14. dare Mahkemesince yapılan BA VURUNUN KABULÜ ile, Ankara 5. Sulh Ceza Hâkimli ince verilen 28/12/2020 tarihli ve D. No.2020/3184 sayılı GÖREVS ZL K KARARININ KALDIRILMASINA,

05/07/2021 tarihinde, OY B RL LE KES N OLARAK karar verildi.

Ba kan
Celal Mümtaz
AKINCI

Üye
ükürü
BOZER

Üye
Mehmet
AKSU

Üye
Birol
SONER

Üye
Aydemir
TUNÇ

Üye
Nurdane
TOPUZ

Üye
Ahmet
ARSLAN